

Posudek konzultanta na rigorózní práci Mgr. Dany Havlíčkové na téma „Dokazování po novele trestního řádu z roku 2001 “

Posuzovaná rigorózní práce se zabývá tzv. velkou novelou trestního řádu z roku 2001 a jejím dopadem na důkazní řízení. Novela významným způsobem reformovala trestní řízení s cílem dosáhnout jeho výrazného zjednodušení a zrychlení, přičemž podstatnou část jejího obsahu tvořily změny v oblasti dokazování, a to jak ve stadiu přípravného řízení, tak v řízení před soudem. Vzhledem k tomu, že o povaze a efektivitě uvedených změn byly vedeny obsáhlé diskuse a že ani praxe je nepřijímala jednoznačně, považuji rigorózní práci zvolené téma práce jednoznačně za aktuální.

Autorka se v práci orientovala zejména na zkoumání nových postupů a institutů uplatňujících se při dokazování a na jejich srovnání s právním stavem před přijetím nové právní úpravy. Svou pozornost však neomezuje pouze na rozbor právní úpravy, ale zabývá se i aktuálními poznatky z aplikace novely trestního řádu a formuluje některá doporučení, která by mohla přispět k dosažení účelu sledovaného novelou trestního řádu. Zajištění zpětné vazby mezi reformními změnami a jejich dopadem na efektivitu trestního řízení je z hlediska volby dalších reformních kroků nezbytné, a proto je třeba považovat uvedené zaměření práce za velmi prospěšné.

Práce je rozvržena do osmi kapitol, které jsou ještě dále vnitřně členěny, což přispívá k přehlednosti práce a usnadňuje orientaci v ní.

Zvolená systematika odpovídá zaměření práce. Východisko výkladu tvoří charakteristika základních pojmů a zásad dokazování a objasnění otázky předmětu a rozsahu dokazování. Vlastnímu rozboru platné právní úpravy předchází stručný přehled historického vývoje dokazování, jakož i pojednání o právní úpravě dokazování před přijetím novely trestního řádu z roku 2001. V jeho rámci je rovněž provedena komparace řešení dvou důležitých otázek před novelou a po novele trestního řádu, a to možnosti konání hlavního líčení v nepřítomnosti obžalovaného a možnosti čtení protokolu o výsledku svědka v hlavním líčení. Těžiště práce je v kapitolách šesté a sedmé, které jsou věnovány jednak rozboru právní úpravy dokazování po novele trestního řádu a jednak praktickým poznatkům z aplikace této nové právní úpravy se zdůrazněním jejich kladů a záporů. Při rozboru nové právní úpravy se rigorózní autorka hlouběji zabývá zvláště některými problémy souvisejícími s výslechem obviněného a svědka, nově upravenými zvláštními způsoby dokazování (konfrontací, rekognicí, vyšetřovacím pokusem, rekonstrukcí, prověrkou na místě), změnami v dokazování znalcem, rolemi obhájce a státního zástupce v dokazování, zvláštnostmi zkráceného přípravného řízení a zjednodušeného řízení před soudem z hlediska zkoumané problematiky aj. Při posuzování dopadu novely na aplikační praxi se rigorózní autorka zaměřila zejména na aktivitu procesních stran při dokazování před soudem (§ 2 odst. 5, § 180 odst. 3 TŘ, na opatřování znaleckého posudku procesní stranou (§ 110a TŘ), důsledky nové úpravy přípravného řízení pro dokazování v hlavním líčení, dokazování ve zjednodušeném řízení aj. V závěrečné kapitole rigorózní autorka kriticky hodnotí změny důkazního řízení, které přinesla novela trestního řádu, a formuluje návrhy de lege ferenda, které by podle jejího názoru měly přispět k zefektivnění trestního řízení.

Po metodologické stránce práce vychází především ze studia odborné literatury a publikované judikatury. Při analýze aplikační praxe se autorka opírala též o hodnotící materiál trestního kolegia Nejvyššího soudu a o vlastní poznatky.

Zpracování lze vytknout určitou nevyváženost jednotlivých částí, neboť přes snahu o analýzu praktického dopadu novely tvoří podstatnou část práce obecné výklady o základních otázkách dokazování a popis platné právní úpravy. Rovněž mohl být přehledněji uspořádán výklad některých otázek (např. není jasné, proč komparace vybraných dílčích otázek pod 5.2. a 5.3. předchází vlastnímu rozboru novely).

Za nedostatek práce považuji i některé stylistické prohřešky. Větší pozornost měla autorka věnovat též sestavování seznamu použité literatury.

Přes uvedené výtky pokládám posuzovanou práci za způsobilou k obhajobě. Autorka v ní prokázala náležitou znalost teoretických i praktických otázek zkoumané problematiky, schopnost samostatně analyzovat problematiku a na jejím podkladě samostatně formulovat vlastní odůvodněná stanoviska a návrhy.

Obhajobu doporučuji zaměřit na praktické zkušenosti se zjednodušeným řízením před soudem.

JUDr. Marie Vanduchová, CSc.

V Praze dne 23.1. 2006